

Радио К2

12 април 2014

Георги Лозанов: СЕМ не работи под надзора на НС и ще окажем съпротива, ако има опити за такъв

Интервю на Илиана Беновска с доц. Георги Лозанов, председател на СЕМ

Илиана Беновска:

Добър ден, доц Лозанов!

Георги Лозанов:

Здравейте!

Илиана Беновска:

Получава се естествена препратка с предишния събеседник, Татяна Буруджиева, която каза най-малко две неща, които Ви касаят. Първо, че са очаквали от Вас, от СЕМ да получат реалния списък с електронните медии. Цитирам я "до физическо лице". Дълбоко се учудих от това желание, защото я питах – какво ще ви даде СЕМ, регистъра е публикуван на сайта! Кажете, каква е истината?

Георги Лозанов:

Да, истината е, че нямаме такова задължение, за това е изненадващо, че Буруджиева очаква такова нещо от нас. Закона не ни задължава това, а да имаме регистър на лицата притежатели на медии. Аз по собствена инициатива, помолих нашия експертен отдел, на базата на публична информация...

Илиана Беновска:

Това може да са слухове?

Георги Лозанов:

...на базата на българския търговски регистър и няколко чуждестранни. На базата на бланка данни в Министерство на културата, данни в НАП и т.н., да се изведат зад юридическите лица, физическите лица.

Илиана Беновска:

Ние сме длъжни да декларираме всяка промяна в юридическото лице, нали така?

Георги Лозанов:

Точно така, на базата на тази публична информация, може и в момента е изготвен в СЕМ такъв регистър на физическите, които са собственици или които контролират собствеността на медиите.

Илиана Беновска:

Няма го на сайта?

Георги Лозанов:

Не сме го качили още, ще го качим, след като г-жа Буруджиева говори за някакъв срок, края на март, така че горе долу съвпада по време, но нищо те няма да получат, защото ние не се отчитаме пред парламента в това отношение. Ще го получи българското общество!

Илиана Беновска:

Да уточним, Вие председателя на СЕМ и членовете му, няма да изпратите или докладвате на Комисията по култура и медии, списък на физическите лица.

Георги Лозанов:

Комисията по култура и медии ще получи този списък, както и цялото общество. Те ще получат този регистър на физическите лица, които са зад юридическите лица. Тъй като много често се говори за собствеността, ни сме направили такъв регистър макар, че не ние задължил законодателя.

Илиана Беновска:

Тука става противоречие, казвате, че няма да получи нищо никой, после казвате, че Комисията ще получи?

Георги Лозанов:

Казвам, че не го правим с цел да го занесем в парламента, правим го с цел да го представим на българското общество и медиите. Ние не работим за парламента!

Илиана Беновска:

Ще си го качите на сайта и те да си го теглят от там?

Георги Лозанов:

Да, освен това, ние имаме периодични отчети, когато дойде момента да отчетем дейността си в този период, част от тази дейност ще е изготвянето на регистъра. Тогава ще го поставим. Може би, когато бях в Комисията последно казах, че работим по това и може би г-жа Буруджиева по спомен е заявила тази наша дейност.

Илиана Беновска:

Това беше първото, което каза. Второто, което аз я попитах е когато Ви бяха поканили в Комисията да дадете становището си по това дали СЕМ влияе върху предаването „Деконструкция“ на БНР. В тази връзка я попитах, ще се заеме ли Комисията и с казуса Борисов – ТВ7? Това инсценирано интервю, срещу което Борисов възрази и пред СЕМ. Тя каза, че до другата седмица ще вземат решение да ви поканят – СЕМ, да ви чуят по този казус.

Георги Лозанов:

Изненадвам се от този начин на комуникация, тъй като ние сме публичен орган.

Илиана Беновска:

Не, тя не ни използва за "пощенски гълъб", просто стана дума!

Георги Лозанов:

Да. Искам да кажа, че ние комуникираме всичко с обществото, чрез медиите веднага. Ако искат нещо повече да научат, не зная – нека ни поканят. Надявам се да няма характера на предишната покана, когато фактически...

Илиана Беновска:

Тогава Вас ви обвиняваха, че се опитвате да влияете, пък тук какво?

Георги Лозанов:

Не знам какво ще бъде, нека не изпреварваме събитията, нека ни поканят. Надявам се Комисията да влезе в своите граници, които самият законодател в тяхно лице е създал и там регулацията на медиите не е работа на трите власти, а е работа на специален орган в лицето на СЕМ, създаден от законодателя и действа по определен закон приет от НС.

Илиана Беновска:

"Регулацията на медиите не е работа на трите власти", казвате, добре ама след като Борисов ви сезира по казуса...

Георги Лозанов:

Не е работа на законодателната власт пряко, те приемат закони, а нашата дейност е обект на съдебен контрол в крайна сметка.

Илиана Беновска:

Борисов ви сезира по казуса с едно инсценирано с него интервю, което аз гледах с удивление до едно време, когато видях, че има монтажни връзки. Гарелов слуша и някой седнал маха ръчички и играе Борисов, без да виждаме лице, а само ръчички и те влизат в диалог. Това допустимо ли беше?

Георги Лозанов:

Ами допустимо е, от гледна точка на Закона за радиото и телевизията...

Илиана Беновска:

Как ще е законно, все едно аз сега да инсценирам нашия разговор?

Георги Лозанов:

Казах публично, че такъв случай с мен имаше, лятото го излъчи Люба Кулезич.

Илиана Беновска:

Какъв беше този случай? Защо не се самосезирахте?

Георги Лозанов:

Там аз "отговарях" за развода на Николета Лозанова, а отговорите към моите реплики бяха от старо интервю. Това беше типичен монтаж, с цел да бъде злепоставен като някакъв дърдорко, който говори високопарни фрази по всякакви теми, включително и жълти.

Илиана Беновска:

Вие сте човек със силно обществено влияние, известен сте като един от теоретиците и анализаторите на медийните процеси в България, един от създателите сте на законопроекти и в предишните качества на СЕМ, който беше НСРТ. Извън личната скромност, не мятате ли, че трябва да се противопоставяме на такива работи, това е ...

Георги Лозанов:

Няма пряка разпоредба, която да функционира за такъв тип симулативни интервюта, това е оставено от законодателя в ръцете на саморегулацията. Когато правят такива неща, журналисти, техните колеги трябва да имат дързостта да не го допускат.

Илиана Беновска:

Как ще стане това, не е ли много абстрактно, Вие казвате, че няма пряка норма – не се подигравай с Борисов, но журналистите трябва да го отрицаят?

Георги Лозанов:

Името Борисов е излишно в случая, може да бъде и Станишев и някой друг, може някой да извърши същия номер със самия Гарелов. Тогава реакцията би била една и съща, може с Вас да е, може с мен както е ставало. Това е въпрос оставен да се решава вътре в колегията, да се саморегулира, а не държавата да има право да се намеси. Не знам, ако това почва да се оказва, такъв тип таблоидни подходи, които да вредят на журналистиката и да са заплаха, законодателя може да помисли и да регулира закона. За сега това не е регламентирано, от този казус с интервюто на Борисов, единственото, което попада под санкция е заблуждаващата автореклама. Тя отговаря на всички изисквания за рекламата и едно от важните изисквания е да не заблуждава потребителите.

Илиана Беновска:

Ние ще оставим на отсъстващата и липсващата ни съвест и саморегулация и ще продължим да ставаме нейни свидетели на злоупотреба с права?

Георги Лозанов:

Ако законодателя прецени, че социалните отношения в това, изискват регулация и намеса, както почва да ми се струва, тогава няма да е лошо да има следваща промяна в Закона и да се регламентиран подобен тип злоупотреби с доверието на аудиторията! Сега няма пряка разпоредба!

Илиана Беновска:

То и с ние с Вас не сме се уговорили да не се обиждаме, нали нямаме пряка договорка, но не го правим...

Георги Лозанов:

Не можем да сложим в закон всичко, което урежда отношенията между хората.

Илиана Беновска:

Като Ви поканят в Комисията по културата и медиите да дадете становището си по казуса Борисов – ТВ7, какво ще кажете?

Георги Лозанов:

Не знам как ще реагираме на тази покана, ще се вземе решение. Ако започваме да чувстваме опит за медиен надзор, вероятно ще се опитаме да окажем съпротива, защото нашата работа не подлежи на никакъв друг надзор и контрол, освен на съдебния. Ако е просто един дебат, с цел законодателна промяна и решаване на обществено важен въпрос като този – злоупотребява ли се с доверието на аудиторията, вероятно ще се включим в него!

Илиана Беновска:

А какво ще кажете?

Георги Лозанов:

Ето аз и в момента го казвам, каквото имахме да кажем – казахме. Авторекламата според нас попада като заблуждаваща и подвеждаща, а пък самото интервю на практика не попада под Закона. Предимно е лоша практиката, която е близка до таблоидните издания и създава голяма тревога, защото това е началото на кампанията. Няма съмнение, че е свързано с политически ефекти във връзка с приближаващите избори и особено обезпокоително е, когато се прави от журналист с авторитета на Иван Гарелов.

Илиана Беновска:

Да! Вие, обаче казвате нещо много конфронтационно – СЕМ не работи под надзора на НС и ще окажем съпротива, ако има опити за такъв?

Георги Лозанов:

Да, под ничии надзор, той е независим орган, главно от политическите и икономически институции, така е преценил именно законодателят. Може ли да ни държат сметка, за това как сме реагирали по казус, при положение, че законът е написан и ще трябва да реагираме по съвест. Нали това е смисъла да има закон и регулатор за медиите, за да не се влияят пряко тези процеси, от изпълнителната власт. Навремето бях казал, че който спечели изборите не е спечелил управлението на медиите, не е спечелил!

Илиана Беновска:

Новината от вчера, също Ви касае по някакъв начин: Ирена Кръстева продава вестниците си!!!

Георги Лозанов:

Не, това не се отнася към нас!

Илиана Беновска:

Купувачът на тези вестници, които тя продава – в тази офшорна фирма фигурира името на бизнесмена Патрик Хайлени, който пък фигурира в листата на СЕМ като едо от лицата упражняващи контрол в радио компания Тангра и ТВ Сити, Радио 1, Българска радио компания, мажоритарен акционер в 4 компании...

Георги Лозанов:

Не познавам тази сделка и не ми се струва добре да я коментирам без яснота...

Илиана Беновска:

Да, аз искам да Ви питам имало ли е някакво разрешение, въобще знаете ли – тук явно има хем за печатни медии, хем за електронни?

Георги Лозанов:

Собствениците на електронни медии нямат изискване да нямат вестници, ние сме вложили много за това. Вие, които обаче изисквате нов закон за цялата медийна среда – да не може да има не само вертикална, но хоризонтална концентрация и диагонална... Концентрациите са важни. Аз съм работил няколко пъти по такива текстове, а те не са приемани. Основен в това отношение експерт в България е професор Нели Огнянова, тя също е работила по това, но не сме имали резултат.

Илиана Беновска:

Какво се случва с цифровизацията, чува се, че БТВ няма да пристъпят към качването на телевизията?

Георги Лозанов:

БТВ имат програми, които се разпространяват и цифрово и мултиплекс – 3. Две от които, БТВ лейди и Ринг БГ, искат да ги оттеглят от цифрово разпространение, да им прекратят цифровите лицензи и да останат за разпространение през мултиплекс. Безплатна за разпространение да остане само основната им програма БТВ. Те имат право на това, СЕМ не се е произнесъл още, но аз персонално мога да кажа, че не виждам по закон някаква възможност да им се откаже това. Не е това начинът да се решава един много голям проблем, който сега доби видимост!

Илиана Беновска:

А той е?

Георги Лозанов:

Той е, че телевизиите нямат мотив да разпространяват безплатно, чрез цифровите мултиплекси...

Илиана Беновска:

Какъв мотив трябва да имат, г-н Лозанов?

Георги Лозанов:

Ако се остави само на търговски отношения, започва да се вижда, че въобще се провали проекта на цифровизацията, който е социален проект!

Илиана Беновска:

Какво предлагате Вие?

Георги Лозанов:

Нищо не предлагам, това е работа на законодателя и на институциите, на Министерството на транспорта и съобщенията, въобще на тези институции, които се занимават...

Илиана Беновска:

Обяснете по-простичко на хората, за какво става дума? БТВ решават да ги свалят от цифровите платформи, защото им е скъпо?

Георги Лозанов:

Да, както и за други може. Сега отново трябва да се търсят начини да се предоговарят отношенията, да се търсят нови законови привилегии, ако искате, за такъв тип разпространение. Това е социална дейност, за тип семейства, които нямат възможност да си платят образованието на децата. Те ще останат неграмотни, тук има една част от обществото, която не може чрез такси да си набавя телевизионно съдържание. Ние трябва да осигурим тази помощ!

Илиана Беновска:

Вие виждате ли ролята на държавата тука?

Георги Лозанов:

Виждам, до сега ролята ѝ почти не е била видима, сега се вижда, че без държавата да се намеси, както във всички социални дейности, за да съществуват, държавата трябва да се намеси, но аз няма да давам предписания...

Илиана Беновска:

Как да се намеси, финансово ли?

Георги Лозанов:

Включително и финансово, както иска, с нови регулации, да не останат тези отношения само на нивото на пазара. Включително с това да се създаде много по-голяма чистота на пазара в сферата на кабелното разпространение. Големите оператори, мисля, че са постигнали прозрачност в своите действия, но има сиви сектори, по-малките, които трябва да се изчистят, защото тогава става нелоялна конкуренцията с цифровото

разпространение. Да се види кой, колко абонати има, какви такси плаща, за да може този пазар да се препострои наново с лоялна конкуренция. Необходимо е държавата да се намеси финансово. Иначе няма да имаме цифровизация, ще се провали тази сфера, както може да се провали здравеопазването или образованието.

Илиана Беновска:

Благодаря, за този разговор, беше важен, изяснихме доста неща...

Георги Лозанов:

Върху СЕМ падат въпроси, които не са по неговата компетентност или сили. Няма как СЕМ да реши въпросите на цифровизацията. Той по-скоро констатира, че тези въпроси са оставени да се решават от само себе си, а чудеса не стават.

Илиана Беновска:

Няма как да реши СЕМ и въпросите за морала и професионализма!

Георги Лозанов:

Естествено, а и не е хубаво регулатор да се прави на морален съдник. Както казваше Ницше, морала е индивидуален!

Илиана Беновска:

Всеки си го носи сам, ще видим развоя на нещата. Благодаря Ви много за този разговор. Всичко хубаво.